

E-HANDEL, CZYLI SPRZEDAŻ PRZEZ INTERNET

Handel elektroniczny jest prężnie rozwijającą się gałęzią gospodarki generującą znaczne zyski. Dla podmiotów z niektórych branż stał się on możliwością poszerzenia tradycyjnej działalności gospodarczej poprzez przeniesienie jej do sieci elektronicznej typu Internet. Powstały też podmioty zorientowane wyłącznie na zawieranie transakcji w formie elektronicznej. Portali internetowych wyspecjalizowanych w prowadzeniu aukcji jest coraz więcej. E-handel stał się bardzo popularnym środkiem sprzedaży towarów stosowanym nie tylko wśród przedsiębiorców, ale także wśród innych osób. Właśnie z powodu coraz większej dostępności oraz popularności tego sposobu na kupno-sprzedaż rzeczy, warto przedstawić podatkowe ujęcie zagadnienia.

Na początek należy podać podstawową zasadę: w rozumieniu przepisów prawa podatkowego **sprzedaż w sieci nie różni się od sprzedaży tradycyjnej** i zastosowanie mają takie same zasady opodatkowania.

Przy sprzedaży towarów za pośrednictwem sieci elektronicznej, podobnie jak przy każdym innym rodzaju sprzedaży, istotne jest, czy czynność ta nie nastąpiła w okolicznościach wskazujących na prowadzenie działalności gospodarczej. Zatem podstawową kwestią jest ustalenie, czy czynność dokonania sprzedaży internetowej spełnia definicję **działalności gospodarczej**, zawarte zarówno w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j. t. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.), jak i ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.).

Dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych, pod pojęciem działalności gospodarczej rozumie się działalność zarobkową:

- a) wytwórczą, budowlaną, handlową,
- b) usługową, polegającą na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu kopalin ze złóż,
- c) polegającą na wykorzystywaniu rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych - prowadzoną we własnym imieniu, bez względu na jej rezultat, w sposób zorganizowany i ciągły, z której przychody nie są zaliczane do przychodów z innych źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 - 9 tej ustawy (tj. przychodów z pracy i stosunków pokrewnych, z działalności wykonywanej osobiście, z działów specjalnych produkcji rolnej ani z innych źródeł).

Natomiast zgodnie ze stworzoną dla celów podatku od towarów i usług definicją działalności gospodarczej, obejmuje ona wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody, również wówczas, gdy czynność została wykonana jednorazowo w okolicznościach wskazujących na zamiar wykonywania czynności w sposób częstotliwy. Działalność gospodarcza obejmuje również czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Obowiązki podatkowe zależą zatem od okoliczności uzyskania przychodów.

W sytuacji, gdy sprzedaż rzeczy dokonywana jest przez podatnika w sposób ciągły i zorganizowany, we własnym imieniu i na własny lub cudzy rachunek, w celu zarobkowym, tj. z nastawieniem na zysk, wówczas posiada znamiona pozarolniczej działalności gospodarczej. Trzeba nadmienić, że **przedsiębiorcą nie jest tylko ten, kto posiada wpis do ewidencji prowadzonej przez gminę lub rejestru prowadzonego przez sąd**. O statusie przedsiębiorcy decydują głównie okoliczności faktyczne. Brak rejestracji pozbawia natomiast ochrony i przywilejów przewidzianych w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej. Taki rodzaj aktywności (działalność gospodarcza) rodzi konieczność dokonania zgłoszenia rejestracyjnego (podatkowego) oraz opłacania z tego tytułu **podatku dochodowego oraz podatku od towarów i usług**. Analiza całokształtu aktywności handlowej w Internecie oraz okoliczności towarzyszących jest bardzo istotna ze względu na skutki podatkowe. Ujawnienie takiego procederu dopiero przez organ kontroli skarbowej albo organ podatkowy może skutkować konsekwencjami w postaci określenia zaległych zobowiązań podatkowych, odsetek za zwłokę oraz kar przewidzianych w Kodeksie karnym skarbowym. W przypadku, gdy osoba działa jak **podatnik podatku od towarów i usług** (czyli jej internetowa aktywność wypełnia przesłanki działalności gospodarczej), wraz z pierwszą sprzedażą zastosowanie będą miały przepisy dotyczące drobnych przedsiębiorców określone w art. 113 ustawy o VAT,

zgodnie z którymi podatnicy rozpoczynający wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu w ciągu roku podatkowego, co do zasady są zwolnieni od tego podatku. Zwolnienie to nie dotyczy specyficznych rodzajów działalności wymienionych w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT, np. sprzedaży wyrobów z metali szlachetnych lub niektórych wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym. Obowiązek opodatkowania podatkiem VAT powstaje w chwili, kiedy obroty całej działalności gospodarczej (w tym również handlu elektronicznego) w proporcji do okresu prowadzonej działalności przekroczą 50.000 zł w skali roku. Po przekroczeniu w/w kwoty, osoba dokonująca takich czynności ma obowiązek zarejestrować się jako podatnik VAT czynny a każda transakcja podlega opodatkowaniu właściwą stawką podatku od towarów i usług. Jeżeli handlem elektronicznym trudni się przedsiębiorca, który jednocześnie prowadzi sprzedaż metodami tradycyjnymi, wówczas rozlicza przychody osiągnięte w ten sposób łącznie z pozostałymi. Zatem przychód uzyskany ze sprzedaży w Internecie należy opodatkować na zasadach przewidzianych dla sprzedaży drogą tradycyjną. Przedsiębiorca łączy więc wszystkie przychody, od których oblicza należną zaliczkę na **podatek dochodowy** bądź zryczałtowany podatek. Ponadto jeżeli jest czynnym podatnikiem VAT - od powyższych transakcji nalicza także i ten podatek.

W przypadku gdy aktywność w Internecie nie nosi znamion „przedsiębiorczości”, należy ją kwalifikować jako **sprzedaż „innych rzeczy”**, czyli sprzedaż, która nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej. Zasady sprzedaży rzeczy przez osoby nieprowadzące działalności gospodarczej za pośrednictwem Internetu nie różnią się od tych, które dotyczą sprzedaży tradycyjnej dokonywanej przez te osoby. W tej sytuacji mogą wystąpić dwa podstawowe podatki: dochodowy od osób fizycznych oraz od czynności cywilnoprawnych.

W myśl art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, źródłem przychodu jest m. in. odpłatne zbycie „innych rzeczy” (>innych< niż nieruchomości i prawa do nich), jeżeli nie następuje ono w wykonywaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie, a w przypadku zamiany - od końca miesiąca, w którym nastąpiła zamiana. Zatem przychód uzyskany z odpłatnego zbycia rzeczy, dokonanego w opisanych tu warunkach, podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Przychodem z odpłatnego zbycia „innych rzeczy” jest wartość wyrażona w cenie określonej w umowie, pomniejszona o koszty odpłatnego zbycia. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy, przychód ten określa organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej w wysokości wartości rynkowej. Natomiast dochodem ze sprzedaży tych rzeczy jest różnica pomiędzy przychodem a kosztem ich nabycia, zmniejszona o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy. Dochód osiągnięty z tego tytułu należy wykazać w zeznaniu, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym w pozycji „inne źródła”, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym i w tym terminie wpłacić należny podatek dochodowy od osób fizycznych.

Osoba fizyczna kupująca rzeczy na aukcjach internetowych od innej osoby prywatnej (nie działającej jak przedsiębiorca) jest dodatkowo zobowiązana do zapłaty **podatku od czynności cywilnoprawnych**, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 41 poz. 399 ze zm.). Podatek taki należy wpłacić w terminie 14 dni od daty zawarcia transakcji i w tym terminie złożyć deklarację PCC do urzędu skarbowego. Stawka podatku wynosi 2% wartości rynkowej sprzedawanej rzeczy, natomiast opodatkowaniu podlega sprzedaż rzeczy ruchomych, których wartość przekracza 1.000 zł.